

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี
Transformational Leadership and Academic Administration of School
Administrators Under the Office of Phetchaburi
Primary Educational Service Area

ทัศนีย์ หม้อทอง

Tassanee Morthong

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: nu-a-di@outlook.com

Received: September, 29 2020

Revised: October, 30 2020

Accepted: November, 3 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกและมีความสัมพันธ์กันระดับค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

This research objectives were: 1) To study transformational leadership of school administrators under Phetchaburi Primary Educational Service Area ; 2) To study the academic administration of school administrators under the office of Phetchaburi Primary Educational Service Area ; and 3) To examine correlation at transformational leadership and academic administration of school administrators under the office of Phetchaburi Primary Educational Service Area .The questionnaires was used to collect data from sample which consisted of 200 people. The instrument used in this research was a 5-rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation.

The research results found that: 1) Transformational leadership of school administrators under Phetchaburi Primary Educational Service Area was at high level ; 2) Academic administration of school administrators under the office of Phetchaburi Primary Educational Service Area was at high level and ; 3) Correlation of transformational leadership and academic administration of school administrators under the office of Phetchaburi Primary Educational Service Area was at high level of positive relationship at .01 statistical significance.

Keywords: Transformational Leadership, School Administrator, Academic Administration

บทนำ

การศึกษานั้นเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสมดุลในทุกด้านเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ทรัพยากรที่ทรงคุณค่าในอนาคต ในการวางรากฐานทางการศึกษาและการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่เยาวชนของประเทศผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา จึงถือได้ว่าเป็นกระแสแห่งการนำไปสู่การมีประชากรที่มีประสิทธิภาพในภาคหน้า เยาวชนสามารถนำประสบการณ์ที่สั่งสมไว้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถพัฒนาตนเอง ส่งผลให้ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสที่ดีกว่าในการเพิ่มพูนความรู้ และช่วยพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็งสามารถแข่งขันกับนานาประเทศทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่รับผิดชอบสูงสุดในการจัดการศึกษาอย่างเสมอภาคและทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ และการบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535: 16)

จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารคือผู้นำที่มีความสำคัญในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ เป็นกระบวนการหรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้อิทธิพลจูงใจบุคคลหรือกลุ่มงานให้ปฏิบัติกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ตามสถานการณ์ที่กำหนดโดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ตนมีอยู่ต่อผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความเชื่อ ความศรัทธา การยอมรับ จนกระทั่งยอมอุทิศตนทำงานด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) จึงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสังคมในยุคปัจจุบันเป็นอันมาก เนื่องจากผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะมีพฤติกรรมที่หลากหลายในการทำให้เกิดอิทธิพลในการใช้กระบวนการเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร (อ้างอิงในรุจิรัตน์ นาคะรัมย์, 2554: 5)

งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษา ดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8, 2560: 246) การบริหารงานวิชาการจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพที่สุดตามจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและยังเป็นตัวชี้วัดความสามารถและสำเร็จในการบริหารของผู้บริหาร สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้บริหารนั้นอาจประสบปัญหาการบริหารค่อนข้างมาก เพราะจากการดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนับตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันพบว่าการดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษาประสบปัญหาหลายประการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539: 21)

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารงานวิชาการและพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการขององค์กร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กัน

การดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องของ 1) การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี (Idealized Influence or Charisma) 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) 3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation) และ 4) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) (อ้างอิงใน สมมาตร สุรโรคา, 2553: 57-58) อีกทั้งยังมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในเรื่อง 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 33)

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ปีการศึกษา 2561 จำนวน 200 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 42 โรงเรียน จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี จำนวน 200 คน ซึ่งกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (Krejcie and

Morgan) และได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพื้นที่ (Area Sampling) โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 8 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอบ้านแหลม อำเภอเขาย้อย อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอชะอำ และอำเภอแก่งกระจาน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างสุ่มในแต่ละอำเภอแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละอำเภอได้ โดยเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ และจับฉลาก กลุ่มตัวอย่างผู้ที่ให้ข้อมูล ทั้งหมดจำนวน 132 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ตามแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass & Avolio) ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามของสมมารธ สุโรคา (2553: 117) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามที่แยกตามตัวแปร ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ หรือการสร้างบารมี 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ประกอบด้วยข้อคำถามที่จำแนกตามตัวแปร ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนการศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

6. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ นั้น ผู้วิจัยได้การสร้างเครื่องมือโดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จแล้วจึงนำไปหาคุณภาพโดยการนำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) พิจารณาสำนวนภาษา ตลอดจนความครอบคลุมของเนื้อหากับวัตถุประสงค์ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าหาความเชื่อมั่น

(Reliability) โดยการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Alpha Coefficient Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนได้แจ้งสถานศึกษาตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยติดตามรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบข้อคำถาม ก่อนนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์ผล

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

9. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้รู้จักลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาระดับตัวแปรแต่ละตัวในกรอบแนวคิดการวิจัยที่พัฒนาขึ้น โดยใช้สถิติพรรณนาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (correlation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำมาหาความถี่ (Frequencies) และร้อยละ (Percentage)

2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment correlation) ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550: 144)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวม (X_{tot}) อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.76) รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.74) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.78) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวม (n=160)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี	3.93	0.76	มาก
2. การกระตุ้นทางปัญญา	3.92	0.74	มาก
3. การสร้างแรงบันดาลใจ	3.88	0.78	มาก
4. การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	3.92	0.88	มาก
รวม	3.92	0.74	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น (Y_{11}) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.77) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี (Y_5) ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.77) และด้านการแนะแนวการศึกษา (Y_8) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.81) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี (n=160)

การบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.90	0.77	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.97	0.81	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n=160)

การบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน	3.92	0.73	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	0.78	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	4.04	0.77	มาก
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.00	0.72	มาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.92	0.80	มาก
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	3.87	0.81	มาก
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.90	0.79	มาก
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	4.02	0.78	มาก
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4.06	0.77	มาก
12. ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	3.87	4.03	มาก
รวม	3.95	0.72	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .01 อยู่ในระดับค่อนข้างสูงเท่ากับ 0.898 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_{tot}
Y_1	0.859**	0.864**	0.828**	0.798**	0.867**
Y_2	0.870**	0.806**	0.793**	0.730**	0.827**
Y_3	0.818**	0.795**	0.722**	0.714**	0.789**
Y_4	0.849**	0.843**	0.768**	0.774**	0.837**
Y_5	0.854**	0.864**	0.811**	0.820**	0.867**
Y_6	0.887**	0.841**	0.819**	0.777**	0.860**
Y_7	0.824**	0.875**	0.794**	0.716**	0.806**
Y_8	0.829**	0.748**	0.752**	0.635**	0.766**

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X _{tot}
Y ₉	0.870**	0.838**	0.827**	0.745**	0.848**
Y ₁₀	0.861**	0.793**	0.792**	0.719**	0.819**
Y ₁₁	0.897**	0.869**	0.844**	0.835**	0.892**
Y ₁₂	0.836**	0.827**	0.830**	0.802**	0.852**
Y _{tot}	0.920**	0.885**	0.860**	0.813**	0.899**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี สรุปได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์หรือการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการแนะแนวการศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .01

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมมารดี สุรโรคา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภา วงษ์นาคเพ็ชร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี โดยรวมโดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กัน” ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เรวดี ช้อนเพชร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4” ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับงานบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีความสัมพันธ์กันโดยรวมอยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารงานวิชาการด้านการแนะแนวการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรสนับสนุนให้มีการจัดระบบการแนะแนวทางการศึกษาและการแนะแนวทางการศึกษา โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเองที่มีความชำนาญ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี ผู้บริหารควรได้รับการพัฒนาด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **ขอบข่ายงานของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพมหานคร.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8)

กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- รุจิรัตน์ นาคะรัมย์. (2556). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นครูมืออาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมมาตร สุรโรคา. (2553). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารการศึกษารองการปกครองส่วนตำบล.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด: ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎี และแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: โครงการพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.